

OBSAH

Úvod	11
1. Fyziologické těhotenství	14
1. 1. Období embryogenezy	14
1. 1. 1. Oplodnění	14
1. 1. 2. Rýhování (segmentace) a migrace	15
1. 1. 3. Implantace (nidace)	16
1. 1. 4. Vývoj plodového vejce po nidaci	16
1. 1. 5. Vývoj embrya	18
1. 1. 6. Vývoj plodových obalů a placenty	19
1. 2. Období fetální	20
1. 3. Plodové vejce na konci těhotenství	23
1. 3. 1. Placenta	24
1. 3. 2. Krevní oběh uteroplacentární	26
1. 3. 3. Krevní oběh fetoplacentární	27
1. 3. 4. Krevní oběh novorozence po porodu	29
1. 3. 5. Funkce placenty	29
1. 3. 6. Pupeční provazec – funiculus umbilicalis	33
1. 3. 7. Plodové blány	34
1. 3. 8. Plodová voda – amniální tekutina	34
1. 3. 9. Uložení plodu v děložní dutině	35
2. Adaptace organismu ženy na těhotenství	38
2. 1. Těhotenské změny na rodidlech	38
2. 1. 1. Děloha v těhotenství	38
2. 1. 2. Děložní přívěsky	42
2. 1. 3. Pochva a vulva	43
2. 2. Uložení těhotné dělohy na konci těhotenství	43
2. 3. Těhotenské změny ostatních orgánů	43
2. 4. Metabolické změny v těhotenství	46
2. 5. Endokrinologické a imunologické změny v těhotenství	48
2. 6. Endokrinologie a imunologie plodu	49
2. 7. Tolerance matka – plod	50
3. Klinický průběh v těhotenství, porodnické vyšetření	52
3. 1. Diagnostika těhotenství	53
3. 2. Porodnické vyšetření	56

4. Prenatální péče – hygiena v těhotenství	63
4. 1. Prenatální péče	63
4. 2. Hygiena těhotenství	66
4. 3. Výživa těhotné ženy	67
4. 4. Ochrana zdraví těhotné ženy	68
4. 5. Zaměstnání těhotné ženy	68
4. 6. Ostatní opatření v těhotenství	68
4. 7. Tělocvik těhotných	68
4. 8. Psychofyzická příprava k porodu	69
4. 9. Riziková těhotenství. Patologická těhotenství	69
4. 10. Právní ochrana těhotné ženy	70
5. Porodní cesty	72
5. 1. Kostěná pánev – tvrdé porodní cesty	72
5. 1. 1. Rovina pánevního vchodu	72
5. 1. 2. Rovina pánevní šíře	73
5. 1. 3. Rovina pánevní úžiny	73
5. 1. 4. Rovina pánevního východu	74
5. 1. 5. Pánevní osa	75
5. 1. 6. Zevní rozměry velké pánve	76
5. 2. Měkké porodní cesty	77
6. Plod jako předmět porodu	80
6. 1. Rozměry hlavičky	81
6. 1. 1. Příčné průměry	81
6. 1. 2. Předozadní průměry	81
6. 1. 3. Obvody hlavičky	81
6. 2. Průměry a obvody ostatních částí plodu	82
6. 3. Pohyblivost a přizpůsobivost částí plodu	82
7. Spontánní porod	83
7. 1. Porodní síly	83
7. 1. 1. Děložní kontrakce	83
7. 1. 2. Břišní lis	87
7. 2. Porodní mechanismus	88
7. 2. 1. Vstup do pánevního vchodu	88
7. 2. 2. Sestup porodním kanálem (Progrese a vnitřní rotace)	89
7. 2. 3. Výstup z porodních cest (Deflexe hlavičky a zevní rotace)	89

7. 2. 4. Porodní mechanismus ostatních částí plodu	89
7. 3. Vak blan	90
7. 4. Vyšetřování rodičky za porodu	91
7. 4. 1. Zevní vyšetření rodičky	91
7. 4. 2. Vnitřní vyšetření rodičky	92
7. 5. Předporodní období	94
7. 6. Klinický průběh porodu	94
7. 6. 1. Začátek porodu	94
7. 6. 2. První doba porodní – doba otevírací	95
7. 6. 3. Druhá doba porodní – doba vypuzovací	97
7. 6. 4. Třetí doba porodní – doba k lůžku	101
7. 7. Lékařské vedení porodu	104
7. 8. Tišení bolesti za porodu	105
7. 9. Medikamentózní porod	106
7. 10. Odlišné způsoby vedení porodu	107
8. Šestinedělí – puerperium	109
8. 1. Hojení porodních poranění	109
8. 1. 1. Ranná plocha v děložní dutině	109
8. 1. 2. Trhliny děložního hrdla, poševní stěny, hráze. Rána po epiziotomii	110
8. 2. Involuce těhotenských změn na rodidlech a celkových změn	110
8. 3. Ošetřování a hygiena nedělek	113
9. Polohy pánevním koncem	115
9. 1. Etiologie poloh pánevním koncem	116
9. 2. Diagnostika polohy pánevním koncem	116
9. 3. Mechanismus porodu pánevním koncem	117
9. 4. Vedení porodu pánevním koncem	118
10. Vícečetné těhotenství	121
10. 2. Trojčata	124
11. Nepravidelnosti porodního mechanismu = (při poloze podélné s hlavičkou flektovanou)	125
11. 1. Asynklitismus	125
11. 1. 1. Asynklitismus přední (obliquitas Naegele)	125
11. 1. 2. Asynklitismus zadní (obliquitas Litzmann)	126
11. 2. Vysoký přímý stav	126

11. 3. Zvýšená flexe hlavičky	127
11. 4. Hluboký příčný stav	128
11. 5. Abnormální rotace flektované hlavičky	129
12. Polohy šikmé a příčné	130
12. 1. Šikmé polohy	130
12. 2. Příčné polohy	131
13. Deflexní držení hlavičky	135
14. Naléhání a výhřez malých částí plodu a pupečníku	139
14. 1. Naléhání a výhřez končetin plodu	139
14. 2. Naléhání a výhřez pupečníku	140
15. Poruchy trvání těhotenství	142
15. 1. Potrat – abortus	142
15. 1. 1. Spontánní potrat – abortus spontaneus	142
15. 1. 2. Umělý potrat – abortus artificialis	147
15. 2. Předčasný porod – partus praematurus	149
15. 3. Přenášení těhotenství	151
15. 4. Mimoděložní těhotenství	152
16. Onemocnění těhotné ženy	158
16. 1. Gestózy	158
16. 1. 1. Rané gestózy	158
16. 1. 2. Pozdní gestóza – preeklampsie	160
16. 1. 3. HELLP – syndrom	166
16. 2. Nepravidelnosti rodidel v těhotenství a za porodu	167
16. 2. 1. Vývojové anomálie a nepravidelnosti rodidel	167
16. 2. 2. Dislokace a deviace děložní	168
16. 2. 3. Záněty rodidel v těhotenství	169
16. 2. 4. Novotvary rodidel	170
16. 2. 5. Těhotenství po gynekologických operacích (po operacích na děloze)	173
16. 3. Některé endokrinopatie v těhotenství	174
16. 3. 1. Diabetes mellitus a poruchy glukózového metabolismu	174
16. 4. Infekční onemocnění v těhotenství	176
16. 4. 1. Zoonózy	177
16. 4. 2. Virová onemocnění	179

16. 4. 3. Tuberkulóza a těhotenství	180
16. 4. 4. Sexuálně přenosná onemocnění – STD	181
16. 5. Nemoci kardiovaskulární	182
16. 6. Choroby krevní	185
16. 6. 1. Anemie	185
16. 6. 2. Hemopatie	186
16. 6. 3. Koagulopathie	186
16. 7. Nemoci nervové a psychózy	187
16. 7. 1. Onemocnění centrálního nervového systému	187
16. 7. 2. Neurózy a psychózy v těhotenství	188
16. 8. Onemocnění ledvin a močových cest	188
16. 9. Chirurgická onemocnění v těhotenství	191
16. 10. Choroby kostí a pohybového ústrojí	193
16. 11. Choroby trávicího ústrojí	195
16. 12. Nemoci oční v těhotenství	197
16. 13. Onemocnění oto-rhino-laryngologická	197
16. 14. Choroby zubů a dutiny ústní	197
16. 15. Choroby kožní	198
17. Nepravidelnosti porodních cest	200
17. 1. Nepravidelnosti kostěné pánve	200
17. 1. 1. Pánev všeobecně stejnoměrně zúžená	202
17. 1. 2. Pánev plochá	203
17. 1. 3. Pánev všeobecně stejnoměrně zúžená plochá	204
17. 1. 4. Pánev šikmo zúžená	204
17. 1. 5. Pánev příčně zúžená – kyfotická	204
17. 1. 6. Pánev nepravidelně zúžená	204
17. 1. 7. Pánev plochá – asimilační	205
17. 1. 8. Pánev nálevkovitá	205
17. 2. Nepravidelnosti měkkých porodních cest	206
17. 2. 1. Nepravidelnosti vulvy a pochvy	206
17. 2. 2. Rigidita děložního hrdla	207
17. 2. 3. Conglutinatio orificii externi	207
18. Nepravidelnosti plodového vejce	208
18. 1. Nepravidelnosti trofoblastu	208
18. 1. 1. Mola hydatidosa	208
18. 1. 2. Mola hydatidosa destruens – invazivní mola	209
18. 1. 3. Chorionepithelioma malignum – choriocarcinoma	210

18. 2. Nepravidelnosti placenty	210
18. 2. 1. Vývojové anomálie placenty	211
18. 2. 2. Novotvary placenty	212
18. 2. 3. Degenerativní změny a změny placenty při některých onemocněních	212
18. 2. 4. Insuficience placenty	212
18. 3. 1. Vývojové anomálie pupečníku	214
18. 3. 2. Úchytky v délce pupečníku	214
18. 3. 3. Otočení pupečníku kolem plodu	215
18. 3. 4. Uzly pupečníku. Torze pupečníku	215
18. 4. Pathologie plodových blan	216
18. 5. Nepravidelnosti plodové vody	217
18. 5. 1. Hydramnion (polyhydramnion)	217
18. 5. 2. Oligohydramnion	219
18. 6. Předčasný odtok plodové vody	220
19. Poruchy vývoje plodu	221
19. 1. Obrovský plod	221
19. 2. Hypotrofický plod	222
19. 3. Malformace plodu	223
19. 3. 1. Embryopatie	223
19. 3. 2. Fetopatie	228
19. 3. 3. Depistáž a diagnostika vrozených vývojových vad	231
20. Poruchy vypuzovacích sil	233
20. 1. Slabá děložní činnost – hypoactivitas uteri	233
20. 2. Silná děložní činnost – hyperactivitas	235
20. 3. Nekoordinovaná děložní činnost	236
20. 4. Abnormální trvání porodu	236
20. 6. Poruchy břišního lisu	237
21. Krvácení koncem těhotenství, za porodu a v postplacentárním období	238
21. 1. Prepartální a intrapartální krvácení	238
21. 1. 1. Placenta praevia	238
21. 1. 2. Krvácení z okrajového sinu	240
21. 1. 3. Předčasné odlučování normálně nasedajícího lůžka (abruptio placentae)	241
21. 1. 4. Krvácení z vcestných žil	242
21. 2. Postpartální krvácení	242

21. 2. 1. Krvácení ve III. porodní době	243
21. 2. 2. Krvácení postplacentární – krvácení z prázdné dělohy	243
22. Nepravidelnosti III. porodní doby	246
22. 1. Poruchy odlučování lůžka	246
22. 2. Poruchy vypuzování lůžka	248
22. 3. Zadržení části lůžka a blan	248
23. Intrauterinní hypoxie plodu	249
23. 1. Příčiny intrauterinní hypoxie plodu	249
23. 2. Klinické projevy intrauterinní hypoxie plodu	250
23. 3. Hypoxický novorozenec	256
24. Poranění za porodu, porodní šok, embolie plodové vody	257
24. 1. Poranění zevních rodidel a pochvy	257
24. 2. Poranění děložního hrdla	259
24. 3. Poranění děložního těla – ruptura uteri	260
24. 4. Depressio et inversio uteri	262
24. 5. Poranění okolí dělohy a pochvy – hematomy	263
24. 6. Poranění kostí	263
24. 7. Porodní šok. Embolie plodové vody	264
25. Patologické šestinedělí	266
25. 1. Krvácení v šestinedělí	266
25. 2. Puerperální infekce – Febris puerperalis	267
25. 3. Cévní komplikace v šestinedělí	273
25. 4. Poruchy laktace a onemocnění prsů v šestinedělí	274
26. Odumření plodu v těhotenství a za porodu – perinatální úmrtnost	277
26. 1. Intrauterinní smrt plodu do 28. týdne těhotenství	277
26. 2. Intrauterinní smrt plodu po 28. týdnu těhotenství	278
26. 3. Smrt plodu za porodu	279
26. 4. Smrt plodu po porodu	280
26. 5. Perinatální úmrtnost	280
27. Smrt ženy v těhotenství, za porodu a v šestinedělí – mateřská úmrtnost	282
27. 1. Smrt ženy v souvislosti s těhotenstvím, porodem a šestinedělím	282

27. 2. Mateřská úmrtnost	283
28. Porodnické náhlé příhody	285
28. 1. Náhlé příhody krvácivé	285
28. 2. Náhlé příhody bolestivé	285
28. 3. Šok a šokové stavy v těhotenství a za porodu	286
28. 4. Křeče v těhotenství a za porodu	288
28. 5. Komatózní stavy v těhotenství	288
28. 6. Úrazy v těhotenství	289
28. 7. Porod mimo ústav – pomoc při náhlém porodu	289
29. Porodnické operace	291
29. 1. Přípravné operace	291
29. 2. Operace porod ukončující	292
29. 3. Operace ve III. porodní době	298
Seznam vyobrazení	299